

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

MA THỊ MINH TRANG

**GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG THÔNG QUA
HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM SÁNG TẠO CHO
HỌC SINH DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở CÁC TRƯỜNG
TIỂU HỌC HUYỆN LÂM BÌNH, TỈNH TUYÊN QUANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

MA THỊ MINH TRANG

**GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG THÔNG QUA
HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM SÁNG TẠO CHO
HỌC SINH DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở CÁC TRƯỜNG
TIỂU HỌC HUYỆN LÂM BÌNH, TỈNH TUYÊN QUANG**

Ngành: Giáo dục học

Mã ngành: 8.14.01.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Lê Thùy Linh

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn “*Giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang*” là công trình nghiên cứu của riêng tôi, những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là hoàn toàn trung thực, chưa hề được sử dụng và công bố ở bất kỳ một công trình nghiên cứu nào khác.

Thái Nguyên, tháng 04 năm 2018

Tác giả luận văn

Ma Thị Minh Trang

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành và lòng kính trọng, em xin gửi đến lãnh đạo trường Đại học sư phạm Thái Nguyên, các thầy giáo, cô giáo Phòng Đào tạo, Khoa Tâm lý - Giáo dục, các nhà khoa học, các thầy giáo, cô giáo trong và ngoài Trường Đại học sư phạm Thái Nguyên đã giảng dạy và hướng dẫn em trong suốt quá trình học tập.

Đặc biệt, em xin trân trọng cảm ơn TS. Lê Thùy Linh, người đã trực tiếp, tận tình hướng dẫn khoa học, giúp đỡ em hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ, tạo điều kiện của các trường tiểu học trên địa bàn huyện Lâm Bình, cảm ơn các thầy cô giáo, cán bộ quản lý các nhà trường tiểu học đã tận tình giúp đỡ và cung cấp số liệu, đóng góp ý kiến để việc điều tra nghiên cứu và hoàn thành luận văn được thuận lợi.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng, nhưng luận văn không tránh khỏi những hạn chế, thiếu sót. Tác giả xin trân trọng tiếp thu những ý kiến chỉ bảo, góp ý xây dựng của các nhà khoa học, các thầy giáo, cô giáo và đồng chí, đồng nghiệp để tiếp tục hoàn thiện luận văn.

Thái Nguyên, tháng 04 năm 2018

Tác giả luận văn

Ma Thị Minh Trang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu	2
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM SÁNG TẠO CHO HỌC SINH DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC	5
1.1. Tổng quan lịch sử nghiên cứu vấn đề	5
1.1.1. Những nghiên cứu ở nước ngoài	5
1.1.2. Những nghiên cứu ở trong nước	6
1.2. Một số khái niệm	8
1.2.1. Kỹ năng và kỹ năng sống	8
1.2.2. Giáo dục kỹ năng sống	10
1.2.3. Hoạt động trải nghiệm sáng tạo	11
1.2.4. Giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo	14
1.3. Lý luận về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh ở các trường tiểu học	15
1.3.1. Đặc điểm giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học	15
1.3.2. Nguyên tắc giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học	16
1.3.3. Các con đường giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học	18
1.4. Những vấn đề cơ bản về giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học	20

1.4.1. Đặc điểm học sinh dân tộc thiểu số cấp tiểu học.....	20
1.4.2. Yêu cầu đối với việc tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong giáo dục KNS cho học sinh tiểu học	22
1.4.3. Mục tiêu, nội dung giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số.....	23
1.4.4. Phương pháp, hình thức giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số.....	26
1.4.5. Đánh giá kết quả giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh tiểu học	36
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học.....	37
1.5.1. Các yếu tố chủ quan.....	37
1.5.2. Các yếu tố khách quan.....	38
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	39
Chương 2: THỰC TRẠNG VỀ GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM SÁNG TẠO CHO HỌC SINH DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN LÂM BÌNH, TỈNH TUYÊN QUANG.....	41
2.1. Vài nét về tình hình kinh tế - xã hội, các trường tiểu học và đặc điểm học sinh tiểu học huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang.....	41
2.1.1. Khái quát về tình hình kinh tế - xã hội huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang ..	41
2.1.2. Khái quát về các trường tiểu học và đặc điểm học sinh dân tộc thiểu số huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang	42
2.2. Tổ chức điều tra khảo sát.....	43
2.2.1 Mục tiêu khảo sát.....	43
2.2.2. Khách thể khảo sát.....	43
2.2.3. Nội dung khảo sát	43
2.2.4. Phương pháp khảo sát và xử lý kết quả	44
2.3. Kết quả khảo sát thực trạng giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang.....	45
2.3.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về giáo dục KNS và giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo	45

2.3.2. Thực trạng giáo dục kỹ năng sống cho học sinh dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang.....	51
2.3.3. Thực trạng giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo tại các trường tiểu học của huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang	53
2.3.4. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho HS dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học.....	59
2.4. Đánh giá chung về thực trạng	60
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	61
Chương 3:BIỆN PHÁP GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM SÁNG TẠO CHO HỌC SINH DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN LÂM BÌNH, TỈNH TUYÊN QUANG.....	62
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	62
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính khoa học.....	62
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích	62
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	63
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	63
3.2. Các biện pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học huyện Lâm Bình	63
3.2.1. Biện pháp 1: Xác định nhu cầu giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học..	63
3.2.2. Biện pháp 2: Thiết kế các chủ đề hoạt động trải nghiệm sáng tạo tích hợp giáo dục KNS cho học sinh	68
3.2.3. Biện pháp 3: Xây dựng quy trình giáo dục KNS cho học sinh thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo.....	71
3.2.4. Biện pháp 4: Đa dạng hóa phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo nhằm giáo dục KNS cho học sinh	74
3.2.5. Biện pháp 5: Xây dựng công cụ đánh giá kết quả giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh tiểu học	77
3.2.6. Mối quan hệ giữa các biện pháp	80
3.3. Khảo sát kiểm chứng tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	81
3.3.1. Mục đích khảo nghiệm	81
3.3.2. Đối tượng và địa điểm khảo nghiệm	81
3.3.3. Nội dung khảo nghiệm.....	81

3.3.4. Phương pháp khảo nghiệm	81
3.3.5. Tiến trình khảo nghiệm.....	81
3.3.6. Kết quả khảo nghiệm	82
3.4. Thử nghiệm sư phạm	84
3.4.1. Mục đích thử nghiệm.....	84
3.4.2. Nội dung thử nghiệm	84
3.4.4. Kết quả thử nghiệm sư phạm.....	85
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	90
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	91
1. Kết luận.....	91
1.1. Về lý luận.....	91
1.2. Về thực trạng	91
1.3. Đề xuất các biện pháp.....	91
2. Khuyến nghị.....	92
2.1. Đối với Phòng Giáo dục và Đào tạo Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang.....	92
2.2. Đối với Bộ Giáo dục và Đào tạo.....	92
2.3. Đối với cán bộ giáo viên, quản lý các trường tiểu học trên địa bàn huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang.....	92
TÀI LIỆU THAM KHẢO	94
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BGH	:	Ban giám hiệu
CBQL	:	Cán bộ quản lý
CMHS	:	Cha mẹ học sinh
DTTS	:	Dân tộc thiểu số
GD & ĐT	:	Giáo dục và Đào tạo
GD	:	Giáo dục
GDKNS	:	Giáo dục kỹ năng sống
GV	:	Giáo viên
GVCN	:	Giáo viên chủ nhiệm
HĐTNST	:	Hoạt động trải nghiệm sáng tạo
HS	:	Học sinh
KN	:	Kỹ năng
KNS	:	Kỹ năng sống
LLGD	:	Lực lượng giáo dục
LLXH	:	Lực lượng xã hội
TNST	:	Trải nghiệm sáng tạo

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Nhận thức của Cán bộ quản lý và giáo viên về đặc điểm giáo dục kỹ năng sống.....	45
Bảng 2.2 Nhận thức của CBQL và GV về các nguyên tắc giáo dục KNS cho học sinh tiểu học.....	46
Bảng 2.3: Nhận thức của CBQL và GV về các con đường GDKNS	49
Bảng 2.4. Nhận thức của CBQL và GV về các KNS cần giáo dục cho học sinh dân tộc thiểu số.....	50
Bảng 2.5. Thực trạng sử dụng các con đường giáo dục KNS cho học sinh ở các trường tiểu học huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang	51
Bảng 2.6: Đánh giá của CBQL và GV về KNS của học sinh dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang	53
Bảng 2.7. Thực trạng thực hiện mục tiêu giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số	54
Bảng 2.8. Thực trạng thực hiện nội dung giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số	56
Bảng 2.9. Mức độ thực hiện phương pháp GDKNS cho HSTH thông qua HĐTNST	58
Bảng 2.10: Đánh giá của CBQL và GV về thực trạng thực hiện hình thức giáo dục KNS cho học sinh dân tộc thiểu số	59
Bảng 2.11: Đánh giá của CBQL và GV về các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình GDKNS cho học sinh ở các trường tiểu học huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang	60
Bảng 3.1: Đánh giá về mức độ cần thiết của các biện pháp pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học huyện Lâm Bình	82
Bảng 3.2: Đánh giá về mức độ khả thi của các biện pháp pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh dân tộc thiểu số ở các trường tiểu học huyện Lâm Bình	83